

brengen. Daarentrent zijn wij niet tot een beslissing gekomen. Maar wel meen ik, dat wij het langzamerhand erover eens waren, dat er een einde moet komen aan de centralisatie, en dat veel meer dan in den laatsten tijd, aan de plaatselijke afdelingen behoorde te worden overgelaten. Ik meen, dat meer nog dan wat men noemt vakactie, de centralisatie van onze belangen velen tegen de richting, die de Maatschappij ingeslagen had, heeft ingenomen. Het mag dan vooral uit een preventief oogpunt goed zijn, dat wij desnoods de Maatschappij achter ons hebben, wij willen als het eenigszins mogelijk is, onze belangen behartigen zonder inmenging van centrale lichamen, en willen ons onze gedragslijn niet van den Haag of Amsterdam uit laten voorschrijven.

En daar komt het hoofdbestuur met een voorstel, om voor goed alles zoodanig te centraliseeren, dat er nooit weer ontkomen aan is. Voorgesteld wordt, om een soort ministerie in te stellen, dat alle werk voorbereidt, zoodat hoofdbestuur en leden niet meer hebben te doen dan hun goedkeuring er aan te hechten. Dit wordt verdedigd met een uiteenzetting, dat het hoofdbestuur het niet meer afkan. Dit neem ik aan, maar er is toch ook nog een andere weg, om uit het moeras te komen en ik meende, dat die weg na alles, wat aan de verkiezing van dit hoofdbestuur is voorafgegaan, duidelijk aangewezen was. Wij hebben te veel hooi op onze vork genomen, wij hebben veel te veel plaatselijke belangen tot algemeene belangen gemaakt. Zoo noemt het hoofdbestuur onder de punten, die een ministerie noodig zouden maken, de kwestie van de mijnfondsen. Dat is toch zeker geen algemeen belang, meer een zuiver plaatselijk, zeker geen zaak, die ook maar genoemd mag worden als argument voor het instellen van een blijvenden ingrijpenden maatregel. Wij hebben te veel willen doen, te veel gecentraliseerd. Daaraan behoort een einde te worden gemaakt. Het hoofdbestuur moet worden ontlast, dat blijkt duidelijk uit de toelichting. Dat kan, door meer aan de afdelingen over te laten, door niet meer in alles het hoofdbestuur te erkennen, en door wat minder werk op te nemen, zoo noodig door voor bepaalde tijdelijke zaken commissies te benoemen buiten het hoofdbestuur. Het is zeker niet gemakkelijk, om op een eenvoudige wijze uit het moeras te komen, maar wat het hoofdbestuur nu voorstelt, helpt ons er voor goed in.

Het streven was destijds, om de leden bij elkaar te houden. Dat is dan ook tot zekere hoogte gelukt. Maar gaandeweg is er verzet gekomen. Nu zegt het hoofdbestuur weer, dat deze maatregelen voorgesteld worden om de leden bij elkaar te houden. Ik ben overtuigd, dat als deze maatregelen worden aangenomen, de scheuring er is, en dat ik niet de eenige ben, die zich dan niet meer zal laten weerhouden, om uit liefde voor de Maatschappij voor het lidmaatschap te bedanken.

Ik heb in bovenstaande het oog op de instelling van het bureau, maar ook het tweede voorstel, om het hoofdbestuur de bevoegdheid te geven, het huishoudelijk reglement naar believen te wijzigen, kan toch eigenlijk niet door den beugel. Betreft het noodzakelijke wijzigingen, waarmee de leden zich wel moeten vereenigen, dan is er geen enkel bezwaar, om de leden er over te laten beslissen, en betreft het wijzigingen, waarmede de leden het niet eens zijn, dan mag het hoofdbestuur dergelijke wijzigingen niet aanbrengen. Is het alleen de bedoeling, om het huishoudelijk reglement in overeenstemming te brengen met genomen besluiten, dan is er niets op tegen, maar dit betreft dan een voorloopige wijziging voor één keer. Gevraagd wordt echter om voor twee jaar de macht te leggen in de handen van het hoofdbestuur. Dat is gevaarlijk en er is geen enkele reden voor. De algemeene vergadering moet soeverein blijven.

Leeuwarden, 31 Maart 1920.

Dr. L. DE JAGER.

EEN NAAR ALLE EISCHEN DES TIJDS INGERICHT MAATSCHAPPIJ- BUREAU TE 's-GRAVENHAGE.

De Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst kan haar taak niet langer „gewassen zijn” zonder ingrijpende verandering; er is werkkraft noodig en geld. Ziedaar in het kort het uitgangspunt van het hoofdbestuursvoorstel *b* (*Tijdschrift*, n°. 13, bl. 1003),

welks toelichting ik aan de zeer aandachtige studie van leden en afdelingen dringend aanbeveel.

In hoofdzaak komt de voorgestelde hervorming hierop neer, dat de hoofdbestuurder secretaris met zijn jaarlijksch inkomen van *f* 5000.— zal worden vervangen door een drietal heeren met een gezamenlijk inkomen van *f* 26000.— tot *f* 31500.— met bovendien een premievrij pensioen, waarvan ik vermoed, dat de jaarlijksche kosten op een *f* 5000.— zijn te schatten. En dit is geenszins het eind, maar naar het mij voorkomt slechts het begin van de geldelijke hervorming, die men der Maatschappij gaat bereiden. Immers de secretarissen der „organisaties” moeten zeker naar gelijken maatstaf worden betaald. Ook haar voorzitters zullen, in den geest van dit ontwerp, niet onbeloond willen blijven; reeds is het vooruitzicht geopend, dat de organisaties „straks naast hun bezoldigde secretarissen ook bezoldigde directeuren mochten noodig hebben”. Dan worden, als verdere vriendelijke toekomstmuziek (onder 6), nieuwe bezoldigde secretarissen aangekondigd „van die organisaties, welke belangen opneming in het bureau zullen noodig maken”. Thans reeds moet worden aangenomen, dat de nieuwe waardigheidsbekleeders, willen zij zich behaaglijk voelen in hun ambt, een stel nieuwe kantoorbeambten te hunner beschikking zullen krijgen.

De zetel der Maatschappij zal van Amsterdam naar Den Haag worden overgebracht. Inderdaad zou dit nieuwe Maatschappij-bureau zich in Amsterdam niet thuis gevoelen en behoort het te zetelen in de buurt van de ministerieele departementen, die in de jaren, welke achter ons liggen, op gelijke wijze tal van modelbureaux hebben ingericht, waaraan eveneens, ter wille van de goede zaak, geen kosten zijn gespaard.

Zal dus, wat inrichting en omvang betreft, het nieuwe Maatschappij-bureau aan de allerhoogste eischen voldoen, zoo schijnt het mij een nog niet opgelost vraagstuk, voor al de genoemde heeren een dagtaak te vinden, ook al worden de bureau-uren naar Haagsch model geregeld. Met name is het mij niet gelukt te begrijpen, wat de positie zal zijn van den directeur, resp. „directeur-generaal”, naast den algemeenen secretaris („secretaris-generaal”), naast den secretaris-jurist en, o ja, naast den voorzitter der Maatschappij.

Uit den aard der zaak is de algemeene secretaris de werkelijke directeur van het bureau. Dit blijkt ook ten duidelijkste uit hetgeen in de toelichting omtrent hem wordt gezegd. Aan den „directeur” daarentegen wordt, voor zoover ik zie, alleen het voorzitterschap van eenige bijeenkomsten toegedacht. De gedachte zou kunnen opkomen, dat deze arbeid misschien iets te licht is voor een bezoldiging van *f* 10000.— tot *f* 12000.— plus premievrij pensioen; temeer daar ook wel een der andere heeren op die bijeenkomsten den hamer zou kunnen zwaaien. Ook zou vrees kunnen bestaan voor geharrewar en gekrakeel, voor strijd om voorrang en gezag van deze twee directeuren, die met even indrukwekkende titels en even hooge bezoldigingen zijn bedeed. Hierop moet dus nog iets worden gevonden.

Ten slotte zij nog gewezen op de piëteit van het hoofdbestuur jegens den rechtsgeleerden raadsman, die, nu er een bekwaam rechtskundige lid wordt van het bureau, toch op zijn post zal worden gehandhaafd. Waarom ook niet? Geld is geen bezwaar!

Amsterdam, 5 April 1920.

H. BURGER.

DE INVALIDITEIT DER ÉÉNOOGIGEN.

Naar aanleiding van het onder gelijknamig opschrift voorkomend stukje van collega BROCX in het *Tijdschrift* van 27 Maart l.l., zou ik gaarne een enkele opmerking willen maken.

In dezen tijd, nu omwentelingen tot de meest alledaagsche verschijnselen behooren, acht ik het in het algemeen gewenscht, niet al te lichtvaardig nieuwe uit te lokken, maar ook niet te snel dit zenuwprikkelende woord in een pleidooi te verwerken, indien er werkelijk al heel weinig aanleiding toe bestaat. Het genoemde geval is inderdaad niet het eerste oogletsel, waarbij rekening gehouden zou zijn met art. 22 der ongevallenwet, dat luidt: „Voor de toepassing van deze wet wordt een werkman geheel of ge-